PORTOFOLIUL-MODALITATE DE EVALUARE A ELEVULUI

Prof. Petre Cristina
Liceul Teoretic ”Radu Vlădescu” Pătârlagele

"Un portofoliu este oglinda ta profesională, reflectând nu doar realizările tale, ci și pasiunea și dedicarea investite în ceea ce faci."

Evaluarea randamentului școlar este considerată parte integrantă a procesului didactic, oferind celor implicați în proces informații necesare pentru desfășurarea în condiții optime a acestuia.

Procesele de evaluare sunt implementate astfel încât să sprijine și să încurajeze activitatea de predare- învățare. Ele au scopul de a furniza informații despre calitatea predării, despre modul în care este organizat și realizat conținutul educațional sau despre valoarea instrumentelor și tehnicilor utilizate.

Evaluarea nu trebuie concepută doar ca o verificare a cunoștințelor sau ca mijloc de evaluare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare.

Evaluarea rezultatelor și progreselor elevilor se poate realiza prin:

- metode tradiționale:
  - evaluarea orală
  - evaluarea prin probe scrise
  - probe practice
  - chestionare
- metode complementare de evaluare:
  - observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevului
  - referatul
  - investigaţia
  - proiectul
  - portofoliul
  - studiul de caz
  - evaluarea cu ajutorul calculatorului

Portofoliul a fost considerat ca fiind o procedură care permitea renovarea practicilor evaluării pentru a le pune în concordanță cu noutățile vizate de către un învățământ orientat către dezvoltarea competențelor complexe, insesizabile prin testele obișnuite. Pe de altă parte, portofoliul a fost considerat ca un suport bine adaptat învățământului centrat pe implicarea-angajarea elevilor în învățare și propice pentru dezvoltarea evaluării formative.

Portofoliul reprezintă „o colecție de informații pe care școlarul (grupul de școlari) le obține prin investigații individuale sau de grup, prin cercetarea unor materiale (altele decât manualele), prin vizite, excursii" etc. (Adrian Stoica)

Scopul principal al portofoliului este de a evidenția realizările elevului și de a promova autoevaluarea, încurajând elevul să-și recunoască succesele și să identifice domeniile în care mai are nevoie de dezvoltare.

Portofoliul elevului constituie o unealtă esențială în procesul educațional, fiind o modalitate de evaluare a acestuia pe o perioadă mai lungă care implică colectarea și organizarea unei varietăți de lucrări, proiecte sau activități ce permite atât elevilor, cât și profesorilor sau părinților să urmărească progresul și abilitățile elevului în diferite domenii precum abilitățile lingvistice, artistice, științifice sau sociale. Acesta oferă o perspectivă holistică asupra performanței elevului, în loc să se concentreze doar pe rezultatele testelor sau examenelor.

Întocmirea portofoliului stimulează creativitatea, ingeniozitatea, implicarea personală a elevului în activitatea de învățare, dezvoltă motivația intrinsecă a acestuia și oferă date esențiale despre personalitatea elevului ca individualitate în cadrul grupului, evidențiază abilitățile de rezolvare a problemelor și gândirea critică într-un mod mai liber și mai personalizat. De asemenea, îl ajută să-și monitorizeze progresul și competențele dobândite în timp și să-și asume responsabilitatea pentru propria învățare.

Realizarea portofoliului, ca și a proiectului, depinde de vârsta elevilor, de specificul disciplinei, de nevoile, de abilitățile și de interesele elevilor. Este important ca structura să fie flexibilă și să se adapteze nevoilor și contextului specific al fiecărui elev și al fiecărei clase sau instituții de învățământ.

Structura unui portofoliu educațional poate varia în funcție de scopul și cerințele specifice, dar în general poate include următoarele elemente:

- Introducere sau copertă;
- Scopul și obiectivele portofoliului;
- Evidențe ale realizărilor(teste, fișe de lucru, lucrări cu caracter experimental, creații literare proprii, lucrări realizate la orele de abilităţi practice în completarea cunoștințelor dobândite; diplome şi distincţii obţinute la concursuri, fotografii de la activităţi extracurriculare etc.)
- Reflectare și autoevaluare
- Feedback și evaluare
- Planuri de dezvoltare și obiective viitoare.

Este important ca structura să fie flexibilă și să se adapteze nevoilor și contextului specific al fiecărui elev și al fiecărei clase sau instituții de învățământ.

Etape de realizare a portofoliului:

- stabilirea temei și a proiectului unui program de execuție și evaluare (ce va cuprinde);
- stabilirea formei de realizare (dosar, plic, casetă, cutie);
- precizarea celui care face selecția (elevul/ grupul de elevi);
- desemnarea persoanei și locului unde păstrează portofoliul.

Criterii de evaluare a portofoliului:

- ✓ Respectarea instrucţiunilor şi a temei propuse;
- ✓ Originalitatea şi creativitatea de care a dat dovadă în realizarea portofoliului;
- ✓ Produsele care sprijină interesele, motivaţia şi aptitudinile elevului;
- ✓ Diversitatea materialelor existente în portofoliu.

Elementele constitutive ale portofoliului pot fi evaluate individual, la momentul respectiv de către profesor sau se poate realiza o apreciere globală, holistică a portofoliului, pe baza unor criterii clare, comunicate elevilor înaintea de finalizarea portofoliului. Criteriile

holistice de evaluare pot fi elaborate exclusiv de către profesor sau pot fi dezvoltate în cooperare cu elevii, stimulându-le motivația participării la realizarea unor produse calitativ superioare.

Avantaje: evidențierea progresului individual în timp; personalizarea învățării; dezvoltarea abilităților de autoevaluare și auto-reglare. comunicarea cu părinții sau cu alte cadre didactice.

Dezavantaje: consumul de timp pentru gestionarea și evaluarea portofoliului; subiectivitatea în interpretarea conținutului; necesitatea unei infrastructuri digitale sau fizice adecvate pentru stocarea și prezentarea materialelor.

În concluzie, portofoliul elevului este un instrument valoros și are un rol esențial în procesul educațional, oferind o perspectivă cuprinzătoare asupra evoluției sale academice și personale. Prin intermediul acestuia, elevii își pot evidenția realizările, își pot dezvolta abilitățile critice și pot crea o bază solidă pentru succesul lor viitor.

Exemple de portofolii realizate la diferite discipline:

https://read.bookcreator.com/jyjJhBwfuTNtOyw2k72vMIWpUD12/5t_3KiV2SsOVsrFBTgw8EQ

https://read.bookcreator.com/jyjJhBwfuTNtOyw2k72vMIWpUD12/vaFzQ5pPQsOFO_ND91i7ww

https://read.bookcreator.com/jyjJhBwfuTNtOyw2k72vMIWpUD12/TRK6rAEBQRybGnDJn9rUMA

https://read.bookcreator.com/jyjJhBwfuTNtOyw2k72vMIWpUD12/Z_LXnqflQ1KR9D1h4WM4jQ

https://read.bookcreator.com/jyjJhBwfuTNtOyw2k72vMIWpUD12/S3LtDjBrROC_XOO6C9rFpA

Bibliografie:

Gheorghe Tomșa, Psihopedagogie preșcolară și școlară, Editura C.N.I. Coresi S.A, București, 2005.